

FAZLA İŞ BEDELİNİN TAHSİLİ İSTEMİ – SERBEST PİYASA RAYIÇLARI ÜZERİNDEN BEDELİN HESAPLANMASI – BEDEL İÇİNDE KDVNİN DE OLACAĞI GÖZETİLEREK KDV İLAVE EDİLMEYEN HESAPLAMA YAPTIRILMASI GEREKTİĞİ – HÜKMÜN BOZULMASI

T.C. YARGITAY

15.Hukuk Dairesi

Esas: 2016/2286

Karar: 2017/1914

Karar Tarihi: 04.05.2017

FAZLA İŞ BEDELİNİN TAHSİLİ İSTEMİ – SERBEST PİYASA RAYIÇLARI ÜZERİNDEN BEDELİN HESAPLANMASI – BEDEL İÇİNDE KDVNİN DE OLACAĞI GÖZETİLEREK KDV İLAVE EDİLMEYEN HESAPLAMA YAPTIRILMASI GEREKTİĞİ – HÜKMÜN BOZULMASI

ÖZET: Sözleşme bedelinin % ...'unu aşan kısmının işin yapıldığı yıl serbest piyasa rayıçları üzerinden bedelinin hesaplanıp bu bedel içinde KDV'nin de olacağı gözetilerek KDV ilave edilmeden hesaplama yaptırılıp, sonucuna göre karar verilmelidir. Bu hususlar üzerinde durulmadan eksik inceleme ile verilen karar doğru olmamış, kararın bozulması uygun bulunmuştur.

(6100 S. K. m. 193) (1086 S. K. m. 287)

Dava ve Karar: Yukarıda tarih ve numarası yazılı hüküm taraf

vekillerince temyiz edilmiş, davacı vekili tarafından duruşma istenmiş olmakla duruşma için tayin edilen günde davacı vekili Avukat ... geldi. Davalı vekili gelmedi. Temyiz dilekçelerinin süresi içinde verildiği anlaşıldıktan ve hazır bulunan davacı avukatı dinlendikten sonra vaktin darlığından ötürü işin incelenerek karara bağlanması başka güne bırakılmıştı. Bu kere dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği konuşulup düşünüldü:

Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanan fazla iş bedelinin tahsili istemine ilişkin olup, mahkemece yapılan yargılama sonunda davanın kısmen kabulüne dair verilen karar, taraf vekillerince temyiz edilmiştir.

Taraflar arasında 26.03.2013 tarihinde, atölye tesis binalarının KDV hariç ...424.000,00 TL götürü bedelle yapılması konusunda eser sözleşmesi akdedilmiştir. Davacı yüklenici, davalı ise iş sahibidir. Yapılan iş kapsamında (...) ara hakediş ve kesin hakedişin tanzim edildiği, bu hakedişlerden ...08.2013 tarihli ... nolu hakediş dışında olan diğer hakedişlerin yüklenici tarafından "itirazımız kaydıyla" şerhi düşülerek imzalandığı ve .....2013 tarihinde de işin nefaset kesintisi yapılarak geçici kabulünün yapıldığı anlaşılmıştır.

Davacı sözleşme dışı yaptığı iş nedeniyle iş bedelinin tahsilini, davalı ise davacının sözleşme dışı iş yapmadığını savunarak davanın reddini talep etmiştir. Taraflar arasında imzalanan sözleşmenin ... maddesi uyarınca, Yapım İşleri Genel Şartnamesi sözleşmenin eki olarak kabul edilmiştir. Sözleşme tarihinde yürürlükte bulunan ve sözleşmenin eki olan Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 39. maddesinde yüklenicinin geçici hakedişlere itirazı olduğu takdirde, karşı görüşlerinin neler olduğunu ve dayandığı gerekçeleri, idareye vereceği ve bir örneğini de hakediş raporuna ekleyeceği dilekçesinde açıklaması ve hakediş raporunu "idareye verilen ... tarihli dilekçemde yazılı ihtirazî kayıtlarla" cümlesini yazarak imzalaması gereklidir. Yine kesin hakediş raporu ve hesap kesilmesine ilişkin 40. madde hükmünce, yüklenicinin itirazı

olduğu takdirde itirazlarını 39. maddedeki usuller çerçevesinde dilekçe ile idareye bildirmesi gerekir. Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 39. ve 40. maddelerindeki bu düzenlemeler 6100 sayılı Hukuk Muhakemesi Kanunu'nun 193. maddesi (1086 sayılı HUMK 287. maddesi) uyarınca delil sözleşmesi niteliğinde olup mahkemece re'sen gözetilmelidir. Yine Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin ... ve ... maddelerinde de sözleşme dışı ve ilave işlerin ne şekilde hesaplanması gerektiği düzenlenmiştir. Buna göre, anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin % ...'una kadar oran dahilinde, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilirdiği düzenlenmiştir.

Mahkemece yapılan yargılama sonunda hükme esas alınan bilirkişi raporu incelendiğinde, bilirkişinin yapılan açıklama doğrultusunda rapor düzenlemediği anlaşılmaktadır.

Bu durumda mahkemece yapılacak iş; aralarında inşaat mühendisi ve hesap uzmanının da bulunduğu yeniden oluşturulacak bilirkişi kurulundan az yukarıda belirtildiği üzere, Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin hakedişlere itiraz ve ilave imalâtlarla ilgili düzenlemeleri göz önünde bulundurularak, davacı tarafından yapıldığı iddia edilen ilave imalâtların hakedişlere girip girmediği, hakedişlere usulüne uygun itiraz olup olmadığı, hakedişe giren ancak usulüne uygun olmayan itiraz nedeniyle kesinleşen imalâtlar bakımından davanın reddi, hakedişlere girmeyen imalâtlar bakımından ise usulüne uygun itiraz olup olmadığına bakılmaksızın ilave iş için bu işlerin %... 'una kadar olan kısmının Şartnamenin ... maddesi de gözetilerek sözleşme fiyatlarıyla hesaplanıp bu bedele KDV ilave edilerek, sözleşme bedelinin % ...'unu aşan kısmının ise işin yapıldığı yıl serbest piyasa rayiçleri üzerinden bedelinin hesaplanıp bu bedel içinde KDV'nin de olacağı gözetilerek KDV ilave edilmeden hesaplama yaptırılıp, sonucuna göre karar verilmelidir. Bu hususlar üzerinde durulmadan eksik inceleme ile verilen karar doğru olmamış, kararın bozulması

uygun bulunmuştur.

Sonuç: Yukarıda belirtilen nedenlerle kararın taraflar yararına BOZULMASINA, ...480,00 TL duruşma vekâlet ücretinin davalıdan alınarak ...'daki duruşmada vekille temsil olunan davacıya verilmesine, ödedikleri temyiz peşin harçlarının istek halinde temyiz eden taraflara geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren ... gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 04.05.2017 gününde oybirliği ile karar verildi.